

СТАНОВИЩЕ

от

Проф. д-р Светослав Калчев Калевски, дмн

Медицински Университет – Варна

Началник клиника по неврохирургия - УМБАЛ „Св. Анна – Варна”

Относно: Защита на Дисертационен труд на Д-р Стилиана Илиева Михайлова за придобиване на образователната и научна степен **„доктор”** на тема: „Хирургични достъпи при лечението на дегенеративни мултисегментарни шийни стенози” по научната специалност **„неврохирургия”**.

Процедура на защитата:

Със Заповед на Ректора на Медицински университет – гр. София № РК 36-1255/23.07.2018 г. по протокол №24/17 07 2018 на ФС на Медицински факултет и решение на Научното жури съм определен да изготвя становище на дисертационния труд на Д-р Стилиана Илиева Михайлова за придобиване на образователна и научна степен **„доктор”** на тема: „Хирургични достъпи при лечението на дегенеративни мултисегментарни шийни стенози” по научната специалност **„неврохирургия”**

Получих от Д-р Стилиана Михайлова в срок всички поискани от мен материали, необходими за изготвяне на настоящото становище. Становището ми относно дисертационния труд на Д-р Михайлова е съобразено със Закона за развитието на академичния състав в Р. България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилника за устройство и дейността на Медицински Университет – гр. София и изискванията на МФ на МУ – София за защита на дисертационен труд за придобиване на научна степен.

Кратки биографични данни:

Д-р Стилиана Илиева Михайлова е родена през 1986 год, в град Бургас. Завършила е висшето си образование в Медицински Университет гр. София, специалност „Медицина” през 2011 г. През 2012 год. започва работа като лекар – ординатор в УМБАЛ “Св. Анна” София – Отделение по Неврохирургия. От месец юли 2012 е назначена като лекар – специализант в УМБАЛ “Св. Иван Рилск” София – Клиника по Неврохирургия, където работи до момента. Провела е няколко специализирани обучителни курса в клиники в Япония, Полша, Хърватска и др.

Член е на Българското Научно Дружество по Неврохирургия. Владее отлично английски език – писмено и говоримо, има компютърна грамотност – MS Office.

Структура на дисертационния труд:

Представеният дисертационен труд на тема: „Хирургични достъпи при лечението на дегенеративни мултисегментарни шийни стенози ” е с обем от 170 стр. По своята структура той отговаря на традиционната за нашата страна характеристика и изисквания за оформяне на дисертациите. Изложението е направено върху 111 стандартни страници, като съдържа съответно: Въведение - 1 стр.; Литературен обзор - 26 стр.; Цел и задачи - 1 стр.; Клиничен материал и методи – 25 стр.; Резултати - 51 стр.; Обсъждане - 5 стр.; Изводи – 1 стр.; Приноси – 1 стр. Библиографията е на 30 стр. и включва 284 източника ; Приложения – 20 стр. Представеният материал е онагледен с 28 таблици и 39 фигури.

Според мен структурата на дисертационния труд е напълно съпоставима с т. нар. стандартно оформление на дисертационен труд с подобен характер. Оценявам отделните раздели на труда, които според мен спомагат много за ясната и логична композиция на представените съвременни литературни данни, адекватни методични способности и интересни собствени резултати с коректно, обсъждане.

Литературна обезпеченост на дисертационния труд:

Д-р Стилиана Михайлова включва значителен брой източници в литературния обзор на дисертационния си труд. Използвани са 284 публикации, от които само 2 са на кирилица от български автори и 286 на латиница. Литературният обзор е разположен на 26 стр., като са цитирани почти всички автори представени в библиографската справка. Използваните литературни източници в по-голямата си част са от съвременни изследователи от последните 10 – 15 години.

Актуалност и значимост на дисертационния труд:

Дисертационният труд на Д-р Михайлова е посветен на важен, значим и винаги актуален проблем за съвременната спинална хирургия. Значимостта на тази патология се дължи на факта, че се засягат пациенти на средна и напреднала възраст, като често развитието на заболяването води до прогресиращи болевни страдания и постепенна тежка инвалидизация. През последните няколко десетилетия навлизането на съвременните технологии за образни изследвания и високотехнологичните методики за декомпресия и фиксация, направиха възможно тази патология да бъде лекувана успешно. Въпреки това, все още не са прецизирани индикациите и тайминга на хирургичното лечение поради липса на големи проспективни проучвания изучаващи потенциалните резултати. По тези причини изследването на Д-р Михайлова е навременно и запълва една празнота в българската неврохирургична литература.

Целта на проучването е да се анализират и оптимизират критериите, индикациите, ефикасността и безопасността на предната шийна декомпресия и фузия като хирургичен подход при лечението на пациенти с мултисегментарна

шийна дегенеративна стеноза с миелопатия въз основа на ранни и късни клинични и образни постоперативни резултати.

Поставените задачи са в съответствие с поставената цел и подпомагат нейното постигане.

Методика на изследването:

Изследването е построено върху клиничен материал от 111 пациенти с шийна мулти сегментна дегенеративна стеноза с изява на миелопатия или миелорадикулопатия, оперирани в периода от януари 2011 г. до декември 2015 г. Проучването е подробно, изчерпателно и обхваща наблюдение и анализ на диагностичните методики, хода на заболяването, оперативните подходи, ранните и късни клинично-оперативни резултати. Получените резултати са анализирани посредством алтернативен и вариационен анализ и са отразени в таблици и графики. Материалът и резултатите от изследването са богато онагледени с фигури от пре- и постоперативни съвременни образни изследвания. Оценката на функционалния стаус на пациентите със шийна миелопатия е извършена със съвременни скали, като са потърсени корелации при резултатите от двете оценки.

Изложението е написано на добър академичен език, с незначителни технически грешки.

Изводи и приноси на дисертационния труд:

Изводите на дисертантката по темата на научната разработка са общо 5 на брой и се базират на цялостния анализ на информацията върху литературния обзор, клиничния материал, анализа и обсъждането на собствените резултати. Те са добре обосновани и логично произтичат от цялостното проучване и аз напълно се съгласявам с тях.

Като най-важни **приноси** на дисертационния труд с научно-теоретичен и приложно-практически характер могат да се отдиференцират следните:

1. За първи път в страната е извършено многофакторно проучване и целенасочен анализ за хирургичния подход при пациенти с ШСМ. Проучени са различни аспекти, съпътстващи конкретното хирургично лечение.

2. Доказани са основни фактори, които имат прогностична тежест при съпоставяне на очакван резултат с реално възможен такъв.

3. Подробно са въведени скалите за оценка на миелопатия и са съпоставени с различни критерии с цел да се въведат в практиката като доказали се при оценка на миелопатията.

4. Анализирани и съпоставени са предоперативните стойности с резултатите, които получаваме от подобна хирургична интервенция при оценка на промяната в кифотично изменения шийен гръбнак при наличие на тежка ШСМ. Дадени са ясни доказателства за целта на хирурга за достигане на нормална лордозна извивка като резултат от хирургичната намеса.

5. Съпоставени са резултатите с литературата и са показани слабостите на хирургичната техника при неоптимално третирани случаи с цел да се прогресира към максимално добри резултати.

Публикации по темата на Дисертационния труд:

Д-р Михайлова е представила списък от 3 публикувани научни труда във връзка с темата на дисертационния труд, както и 5 участия в научни форуми - 2 представени на международни научни форуми и 3 на национални.

Автореферат:

Авторефератът отразява точно и коректно основните части и раздели на дисертационния труд. Както дисертационният труд, така и авторефератът са написани на ясен и правилен български език и много добре стилистично оформени.

Лични впечатления от дисертанта:

Не познавам лично дисертантката Д-р Михайлова, но базирайки се на цялостния анализ на научната ѝ разработка мога да заключа, че тя е изграден млад неврохирург и качествен научен изследовател. Препоръчвам ѝ в бъдещи научни разработки по-често да се позовава и на български автори.

Заклучение.

Намирам дисертационния труд на Д-р Стилиана Илиева Михайлова на тема „Хирургични достъпи при лечението на дегенеративни мултисегментарни шийни стенози ” за работа съдържаща научни и научно-приложни резултати, които отговарят напълно на изискванията за дисертационен труд. Научните и научно-приложните резултати, съдържащи се в нея обогатяват и дават съвременен облик на българската неврохирургична теория и практика.

С пълна убеденост препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително и да присъдят на Д-р Стилиана Илиева Михайлова образователната и научна степен „**доктор**” по научната специалност „**неврохирургия**” и ѝ пожелавам успех.

23 09 2018

Варна

Проф. д-р Светослав Калевски, дмн

